

LAKIALOITE 127/2001 vp**Arpajaislaki ja eräät siihen liittyvät lait*****Eduskunnalle*****ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ****Tausta**

Eduskunta hyväksyi 19 päivänä kesäkuuta 2001 uuden arpajaislain sekä seitsemän siihen liittyvää lakia hallituksen esityksen (HE 197/1999 vp) pohjalta sen jälkeen, kun eduskunta oli tehnyt hallintovaliokunnan ehdottamat muutokset (HaVM 10/2001 vp) lakiehdotukseen. Hyväksytyt lait sisältyvät eduskunnan vastaukseen (EV 91/2001 vp).

Eduskunta hyväksyi mainittuna päivänä lisäksi kaksi muuta uudistettuun arpajaislainsäädäntöön liittyvää lakia täydentävien hallituksen esitysten pohjalta, nimittäin lain totopelien tuottojen käyttämisestä hevoskasvatukseen ja hevosurheilun edistämiseen (EV 92/2001 vp) ja lain raha-automaattivastuksista (EV 93/2001 vp).

Nämä kymmenen lakia sisältävät 170 pykälää, joista kaikki yhtä lukuun ottamatta ovat taroituksenmukaisia ja tarpeellisia — Suomi tarvitsee uuden nykyaikaisen arpajaislainsäädäntön ja siihen liittyvän säännösten. Jo ensimmäisen lakiehdotuksen eli arpajaislain eduskuntakäsittelyssä syntyi epäily lain 5 §:n 2 ja 3 momentin eduskuntakäsittelyssä saaman muotoilun yhteensopivuudesta Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) mukaisen lainsäädäntövalan jaon kanssa eduskunnan ja Ahvenanmaan maakuntapäivien välillä.

Sen jälkeen kun tasavallan presidentti oli perustuslain 77 §:n nojalla kääntynyt korkeimman oikeuden puoleen, korkein oikeus totesi 30 päivänä elokuuta 2001, ettei tällaista yhteensopivuutta ole. Valtioneuvosto ehdotti 6 päivänä syyskuuta 2001, että tasavallan presidentti jättäisi lait vahvistamatta, mihin päätökseen presidentti yhtyi seuraavana päivänä, minkä vuoksi nämä kymmenen lakia ovat palautuneet eduskuntaan. Eduskunnan tehtävänä on hyväksyä lait muuttamatta niiden asiasisältöä tai hylätä ne.

Sisältö

Tämän lakialoitteen tavoitteena on luoda nykyaikainen arpajaislainsäädäntö, joka voisi tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002. Lainsäädäntö perustuisi eduskunnan 19 päivänä kesäkuuta 2001 hyväksymiin lakeihin ja lakien pohjana olleeseen valmisteluaineistoon (hallituksen esityksiin, mietintöihin ja lausuntoihin) kuitenkin siten, että ristiriita Ahvenanmaan itsehallintojärjestelmän kanssa poistuu.

Lakialoite lähtee samalla siitä, että eduskunta hylkää edellä mainitut vahvistamattomat lait. Näin ollen eduskunta noudattaisi tasavallan presidentin päätöstä, jolla on sekä korkeimman oikeuden että valtioneuvoston — kummassakin tapauksessa yksimielinen — tuki.

PERUSTELUT

Yleisperustelut

Arpajaislainsäädäntöä on valmisteltu pitkään. Valmistelussa on otettu huomioon ennakoitavissa oleva ja säänneltäväksi soveltuva alan kehitys. Tämän vuoksi lainsäädäntö on toteutettava ilman lisäviivytyksiä. Eduskuntakäsittelyn aikana syntyneet ongelmat on ratkaistava. Ne ratkaistaisiin helpoimmin hyväksymällä lait tämän lakialoitteen mukaisesti siinä sanamuodossa, jonka ne saivat eduskunnan päätöksessä 19 päivänä kesäkuuta 2001 lukuun ottamatta arpajaislain 5 §:n 2 ja 3 momenttia, jotka tulisi edellä mainituista syistä jättää pois laista.

Tämän lisäksi emme ehdota lakeihin muita muutoksia kuin että ne tulisivat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Yksityiskohtaiset perustelut

Lakiehdotusten pykälien perustelut ilmenevät niiden taustalla olevista hallituksen esityksistä sekä eduskunnan valiokuntien mietinnöistä ja lausunnoista lukuun ottamatta arpajaislakiehdotuksen 5 §:n 2 ja 3 momenttia, joita ei tarvitse perustella, koska ne poistettaisiin. Muutoin lakialoitteen rakenne ja sisältö noudattavat eduskunnan vastauksia EV 91/2001 vp, EV 92/2001 vp ja EV 93/2001 vp.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Arpajaislaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—4 §

(Kuten EV 91/2001 vp — HE 197/1999 vp)

5 §

Arpajaisten toimeenpano-oikeus

Arpajaiset saa toimeenpanna rekisteröity yhdistys, itsenäinen säätiö tai muu sellainen yhteisö, jolla on yleishyödyllinen tarkoitus ja jonka kotipaikka on Suomessa.

6—67 §

(Kuten EV 91/2001 vp — HE 197/1999 vp)

68 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

— — — — —

68 §:n 2 ja 3 momentti sekä 69 §
(Kuten EV 91/2001 vp — HE 197/1999 vp)

2.

Laki

arpajaisverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä kesäkuuta 1992 annetun arpajaisverolain (552/1992) 2 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti, 4 §:n 1 ja 2 momentti sekä 6 §:n 2 kohta,
sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti laissa 147/1995 sekä 4 §:n 1 momentti laissa 911/2000, seuraavasti:

2 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti,
4 §:n 1 ja 2 momentti sekä 6 §:n 2 kohta
(Kuten EV 91/2001 vp — HE 197/1999 vp)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2002.

3.

Laki

rahankeräyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 31 päivänä heinäkuuta 1980 annetun rahankeräyslain (590/1980) 7 §:n 2 momentti sekä
muutetaan 6 § seuraavasti:

7 §:n 2 momentti sekä 6 §
(Kuten EV 91/2001 vp — HE 197/1999 vp)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2002.

4.

Laki

viihdelaitelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 10 päivänä helmikuuta 1995 annetun viihdelaitelain (164/1995) 5 §:n 2 momentti,
6 §:n 3 momentti, 7, 8 ja 9 §, 10 §:n 3 momentti, 16 §:n 1 momentti ja 17 §,
lisätään lakiin uusi 3 a ja 8 a § sekä 16 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

3 a §, 5 §:n 2 momentti, 6 §:n 3 momentti, 7, 8,
8 a ja 9 §, 10 §:n 3 momentti, 16 §:n 1 ja 3 mo-
mentti sekä 17 §

(Kuten EV 91/2001 vp — HE 197/1999 vp)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2002.

5.

Laki

rikoslain 17 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 17 lukuun, sellaisena kuin se on
laeissa 563/1998, 536/1999 ja 777/2000, uusi 16 a § seuraavasti:

16 a §
(Kuten EV 91/2001 vp — HE 197/1999 vp)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2002.

6.

Laki

rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä 30 päivänä tammikuuta 1998 annetun lain
(68/1998) 3 §:n 10 kohta ja 6 §:n 4 momentti seuraavasti:

3 §:n 10 kohta ja 6 §:n 4 momentti
(Kuten EV 91/2001 vp — HE 197/1999 vp)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2002.

7.

Laki

näkövammaisten kirjastosta annetun lain 5 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan näkövammaisten kirjastosta 23 päivänä elokuuta 1996 annetun lain (638/1996) 5 a §, sellaisena kuin se on laissa 835/1998, seuraavasti:

5 a §
(Kuten EV 91/2001 vp — HE 197/1999 vp)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2002.

8.

Laki

raha-arpajaisten sekä veikkaus- ja vedonlyöntipelien tuoton käyttämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 ja 2 §
(Kuten EV 91/2001 vp — HE 197/1999 vp)

3 §
Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2002.

9.

Laki

totopelien tuottojen käyttämisestä hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—33 §
(Kuten EV 92/2001 vp — HE 65/2001 vp)

34 §
Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2002

10.

Laki

raha-automaattiavustuksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—45 §
(Kuten EV 93/2001 vp — HE 75/2001 vp)

46 §
Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2002.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 2001

Gunnar Jansson /r
Henrik Lax /r
Christina Gestrin /r
Margareta Pietikäinen /r

Pehr Löw /r
Nils-Anders Granvik /r
Klaus Bremer /r